ชุดฝึกที่ ๒๒ คำราชาศัพท์

คำราชาศัพท์

เพื่อน ๆ ทราบไหมคะว่า บรรพบุรุษของเราช่างประดิษฐ์ภาษาให้เหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ เพื่อแสดงถึงวัฒนธรรมทางภาษาอันงดงามของไทย เพื่อน ๆ ลองสังเกตและอ่านคำต่อไปนี้ดูนะคะ

ตูด ขี้ เยี่ยว ตด มึง กู

แก เถาตูดหมาตูดแมว ตีน แดก ผัว เมีย

คำเหล่านี้ล้วนเป็นคำสุภาพที่เราไม่ควรนำมาพูดหรือใช้ในชีวิตประจำวัน เอ ! แล้วจะใช้คำไหนแทนดีล่ะ ตามมาซิคะ แล้วเพื่อน ๆ จะรู้

คำราชาศัพท์ที่ใช้กับกษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์

คำราชาศัพท์ประเภทแรก ๆ ที่จะแนะนำให้เพื่อนๆ รู้จัก คือ คำราชาศัพท์ที่ใช้กับกษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ เพราะพระองค์คือสมมุติเทพ ดังนั้น เราจึงควรใช้คำราชาศัพท์ให้เหมาะสมกับฐานันดรศักดิ์ของพระองค์ เพื่อน ๆ ลองฝึกอ่านคำราชาศัพท์ต่อไปนี้กันนะคะ

หมวดร่างกาย

คำสามัญ	คำราชาศัพท์	คำสามัญ	คำราชาศัพท์
ดวงตา	พระเนตร	ผม	พระเกศา
จมูก	พระนาสิก	หัว	พระเศียร
ฟัน	พระทนต์	หน้าผาก	พระนลาฏ
ใบหู	พระกรรณ	แก้ม	พระปราง
มือ	พระหัตถ์	ลิ้น	พระชิวหา
แขน	พระกร	ท้อง	พระอุทร
เท้า	พระบาท	ปาก	พระโอษฐ์
เข่า	พระชานุ	คอ	พระศอ
แขน	พระพาหา	ตัก	พระเพลา

หมวดของใช้

คำสามัญ	คำราชาศัพท์	คำสามัญ	คำราชาศัพท์
เสื้อ	ฉลองพระองค์	กางเกง	พระสนับเพลา
ผ้านุ่ง	พระภูษา	ต่างหู	พระกุณฑล
แว่นตา	ฉลองพระเนตร	หวี	พระสาง
สร้อยคอ	สร้อยพระศอ	แหวน	ธำมรงค์
รองเท้า	ฉลองพระบาท	หมวก	พระมาลา
เตียง	พระแท่น	กระจก	พระคันฉ่อง

หมวดเชื้อพระวงศ์

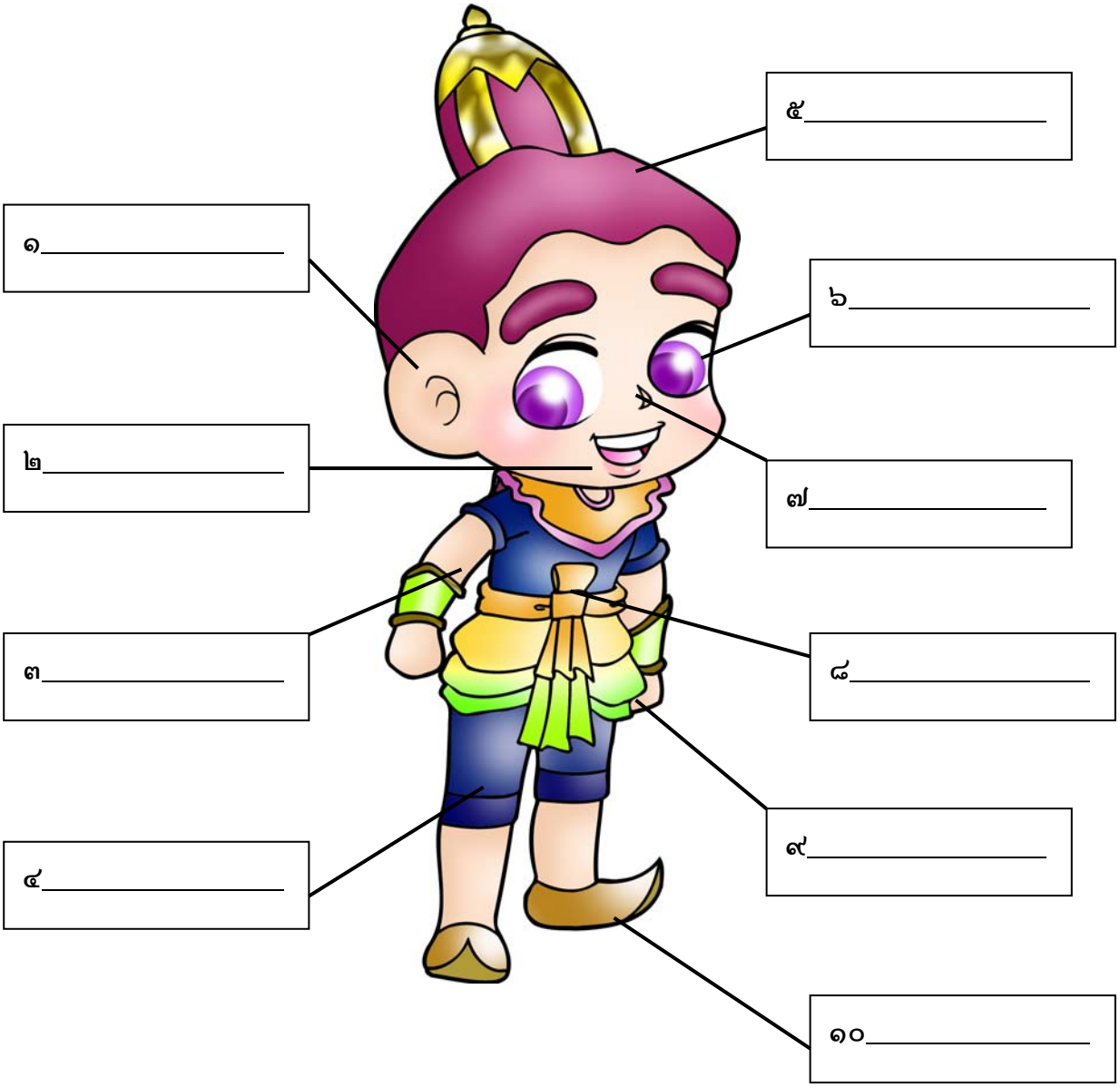
คำสามัญ	คำราชาศัพท์	คำสามัญ	คำราชาศัพท์
พ่อ	พระชนก	ยาย	พระอัยยิกา,อัยกี
แม่	พระมารดา พระราชชนนี	ลุง	พระปิตุลา
ปู่	พระอัยกา	ป้า	พระปิตุจลา พระปิตุลานี
ย่า	พระอัยยิกา	น้า	พระมาตุลา
ตา	พระอัยกา	อา	พระปิตุจฉา
น้องสาว	พระขนิษฐา	หลาน	พระนัดดา
พี่สาว	พระพี่นางเธอ	ภรรยา	พระมเหสี
ลูกสาว	พระธิดา	น้องชาย	พระอนุชา
ลูกสะใภ้	พระสุณิสา	พี่ชาย	พระเชษฐา
ลูกชาย	พระโอรส	สามี	พระสวามี

หมวดคำกริยา

คำสามัญ	คำราชาศัพท์	คำสามัญ	คำราชาศัพท์
คำสั่ง	พระบรมราชโอการ	เกื้อกูลอุดหนุน	พระบรมราชินูปถัมภ์
คำสอน	พระบรมราโชวาท	พูด	พระราชดำรัส
ให้	พระราชทาน	ทักทาย	พระราชปฏิสันถาร
คิด	ทรงพระราชดำริ	แต่งหนังสือ	พระราชนิพนธ์
ไป	เสด็จพระราชดำเนิน	ลงลายมือชื่อ	ลงพระปรมาภิไธย
ไปเที่ยว	เสด็จประพาส	ฟังเทศน์	ทรงธรรม
ดู	ทอดพระเนตร	ทำบุญ	ทรงบำเพ็ญ,พระราชกุศล
หัวเราะ	ทรงพระสรวล	โกรธ	ทรงพระพิโรธ
ฝัน	ทรงพระสุบิน	เจ็บป่วย	ทรงพระประชวร
แต่งตัว	ทรงเครื่อง	ตัดผม	ทรงเครื่องใหญ่
เกิด	ประสูติ	ตาย	สวรรคต

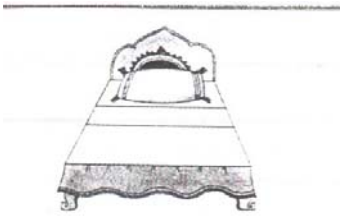
กิจกรรมที่ ๑

จากภาพให้นักเรียนนำคำราชาศัพท์มาใส่ให้ตรงกับภาพ

กิจกรรมที่ ๒

จงเติมคำราชาศัพท์ใต้ภาพให้ถูกต้อง

_____

_____

_____

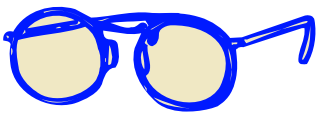
_____

_____

_____

_____

_____

_____

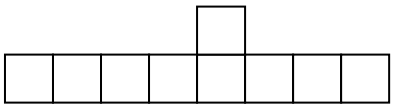
ช่วยทายให้ที

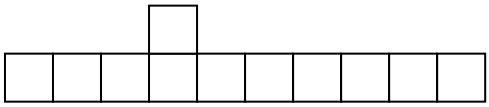

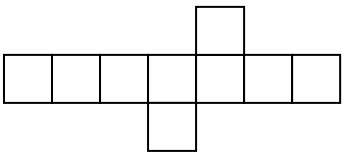
รูปนี้คืออะไร

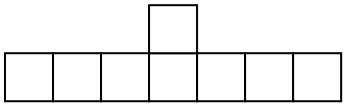
กิจกรรมที่ ๓

จงเติมคำราชาศัพท์ให้ถูกต้องตรงตามความหมาย

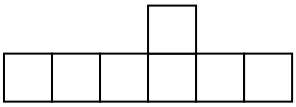
๑. น้องสาว

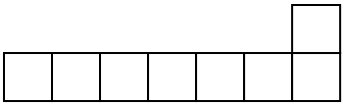
๒. พี่สาว

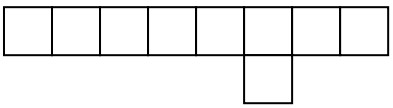
๓. ลูกสะใภ้

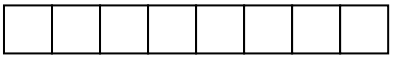
๔. หลาน

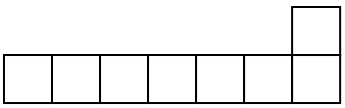
๕. ลูกชาย

๖. ลูกสาว

๗. ภรรยา

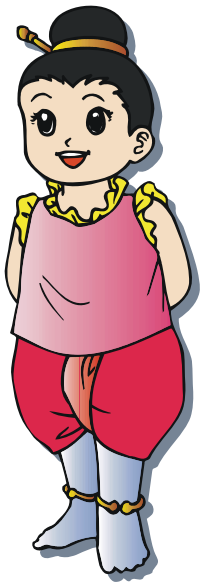
๘.น้องชาย

๙. พี่ชาย

๑๐. สามี

คำราชาศัพท์ที่ใช้กับพระสงฆ์

คำราชาศัพท์ประเภทที่ ๒ คือ คำที่ใช้กับพระสงฆ์ ซึ่งเป็นตัวแทนของพระพุทธเจ้าคำราชาศัพท์ที่ใช้จึงเป็นคำเฉพาะ เพื่อน ๆ ลองฝึกอ่านและจำคำเหล่านี้กันนะคะ

คำสามัญ	คำราชาศัพท์	คำสามัญ	คำราชาศัพท์
ไม่สบาย	อาพาธ	เชิญ	นิมนต์
นอน	จำวัด	กินข้าว	ฉันภัตตาหาร
ให้	ถวาย	ที่นั่ง	อาสนะ
สั่งสอน	เทศนา	รับอาหาร	บิณฑบาต
อาบน้ำ	สรงน้ำ	สวดมนต์	ทำวัตร
ตาย	มรณภาพ	ไปถาน	ไปถ่ายอุจจาระ
เจ้าอาวาส	สมภาร	ปลงผม	โกนศีรษะ

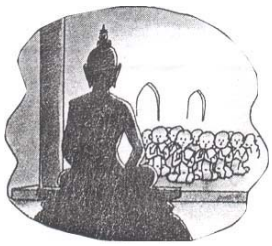
ตอนนี้เราลองมาฝึกทักษะการใช้คำราชาศัพท์กันนะคะ

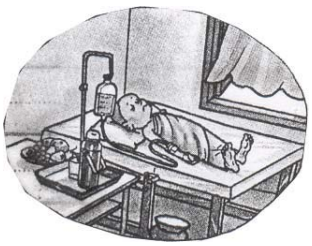
ราชาศัพท์สำหรับพระสงฆ์

กิจกรรมที่ ๑

จงเติมคำใต้ภาพให้ถูกต้อง

_____

_____

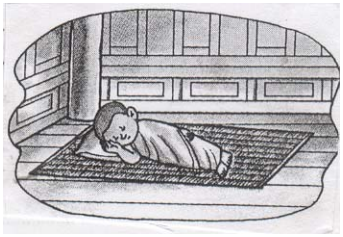
_____

_____

_____

_____

_____

กิจกรรมที่ ๒

ให้นักเรียนเปลี่ยนคำในวงเล็บเป็นถ้อยคำสำหรับใช้กับพระภิกษุให้ถูกต้อง

๑. ท่านเจ้าอาวาส (ไม่สบาย)_____

๒. คุณแม่บอกให้เตือนใจไป (เชิญ)_____พระภิกษุที่วัด

๓. ท่านพระครูกำลัง (นอน)_____อยู่ในกุฏิ

๔. หลวงตากำลัง (กินข้าว)_____

๕. คุณปู่เอาผลไม้ไป (ให้)_____ท่านเจ้าอาวาส

๖. หลวงตานั่งอยู่บน (ที่นั่ง)_____

๗. เจ้าอาวาสกำลัง (สั่งสอน)_____อยู่บนศาลา

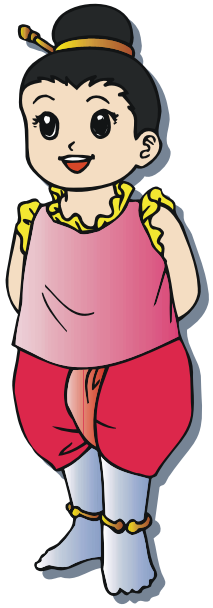
๘. พระภิกษุออกมา (รับอาหาร)_____ทุกเช้า

๙. พระภิกษุกำลัง (อาบน้ำ)_____ที่ท่าน้ำ

๑๐. พระภิกษุกำลัง (สวดมนต์)_____อยู่ในโบสถ์

คำราชาศัพท์หมวดสุภาพชน

คำราชาศัพท์ประเภทที่ ๓
ที่จะแนะนำให้เพื่อนๆ รู้จัก คือ
คำสุภาพที่ใช้กับสุภาพชนทั่วๆไป
เพื่อนๆ ลองฝึกอ่านคำสุภาพ
ต่อไปนี้นะคะ

หมวดคำสุภาพ

คำสามัญ	คำสุภาพ	คำสามัญ	คำสุภาพ
เยี่ยว	ปัสสาวะ	เต่า	จิตรจุล
ขี้	อุจจาระ	ปลิง	ชัลลุภา
ตีน	เท้า	ปลาช่อน	ปลาหาง
ตูด	ทวารหนัก	ปลาสลิด	ปลาใบไม้
หัว	ศีรษะ	ปลาไหล	ปลายาว
กู	เรา ผม ดิฉัน	ปลาร้า	ปลามัจฉะ
มึง	เธอ	ผักตบ	ผักสามหาว
เอ็ง	คุณ	ผักบุ้ง	ผักทอดยอด
โว้ย	ครับ ขา	ผักกระเฉด	ผักรู้นอน
อั๊ว	ผม	ฟักทอง	ฟักเหลือง
กิน	รับประทาน	ถั่วงอก	ถั่วเพาะ
หมา	สุนัข	ลูกแตงโม	ผลอุลิด

คำสามัญ	คำสุภาพ	คำสามัญ	คำสุภาพ
หมู	สุกร	สากตำน้ำพริก	ไม้ตีพริก
ลิง	วานร	ดอกสลิด	ดอกขจร
แมว	วิฬาร์	ดอกผักตบ	ดอกผักสามหาว
ควาย	กระบือ	ดอกซ่อนชู้	ดอกซ่อนกลิ่น
วัว	โค	ดอกมะลิ	ดอกมัลลิกา
ดอกลั่นทม	ดอกลีลาวดี	ดอกยี่หุบ	ดอกมณฑาขาว
ต้นทองหลาง	ต้นปาริชาติ	ดอกนมแมว	ดอกถันวิฬาร์
ตากแดด	ผึ่งแดด	ดอกขี้เหล็ก	ดอกมูลเหล็ก
อีแร้ง	นกแร้ง	ต้นตำแย	ต้นเอนกคุณ
ขนมขี้หนู	ขนมทราย	ขนมเทียน	ขนมบัวสาว

ฝึกอ่านทุกคำจำไว้ให้แม่นนะจ๊ะ

กิจกรรมที่ ๑

ให้นักเรียนใช้คำสุภาพโดยเติมคำในช่องว่างให้ถูกต้อง

๑. ตีน คำสุภาพ _____

๒. ตูด คำสุภาพ _____

๓. กู คำสุภาพ _____

๔. หมอ คำสุภาพ _____

๕. หัว คำสุภาพ _____

๖. ขี้ คำสุภาพ _____

๗. เยี่ยว คำสุภาพ _____

๘. มึง คำสุภาพ _____

คุณครูขาหนูขออนุญาตไป_____

กิจกรรมที่ ๒

จงอ่านบทสนทนาต่อไปนี้

สมชาย - “ เอ็งไปหาหมอหรือยัง เห็นปวดหัวอยู่บ่อย ๆ ”

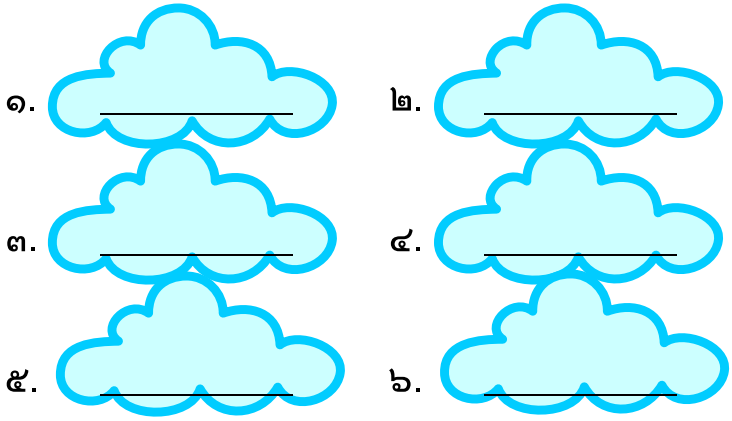
สมศักดิ์ - “ ยังโว้ย ผมว่าจะไปพรุ่งนี้ ไปเป็นเพื่อหน่อยนะ ”

สมชาย - “ อั๊วไม่ว่าง มีธุระพอดี แล้วกินยาด้วยล่ะ ”

สมศักดิ์ - “ ขอบคุณมากครับ ”

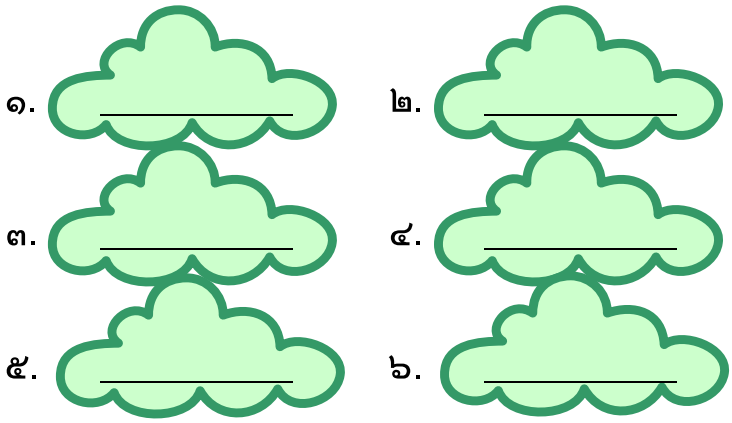
ตอนที่ ๑

จากบทสนทนาเพื่อน ๆ ช่วยหาคำไม่สุภาพกันหน่อยนะคะ

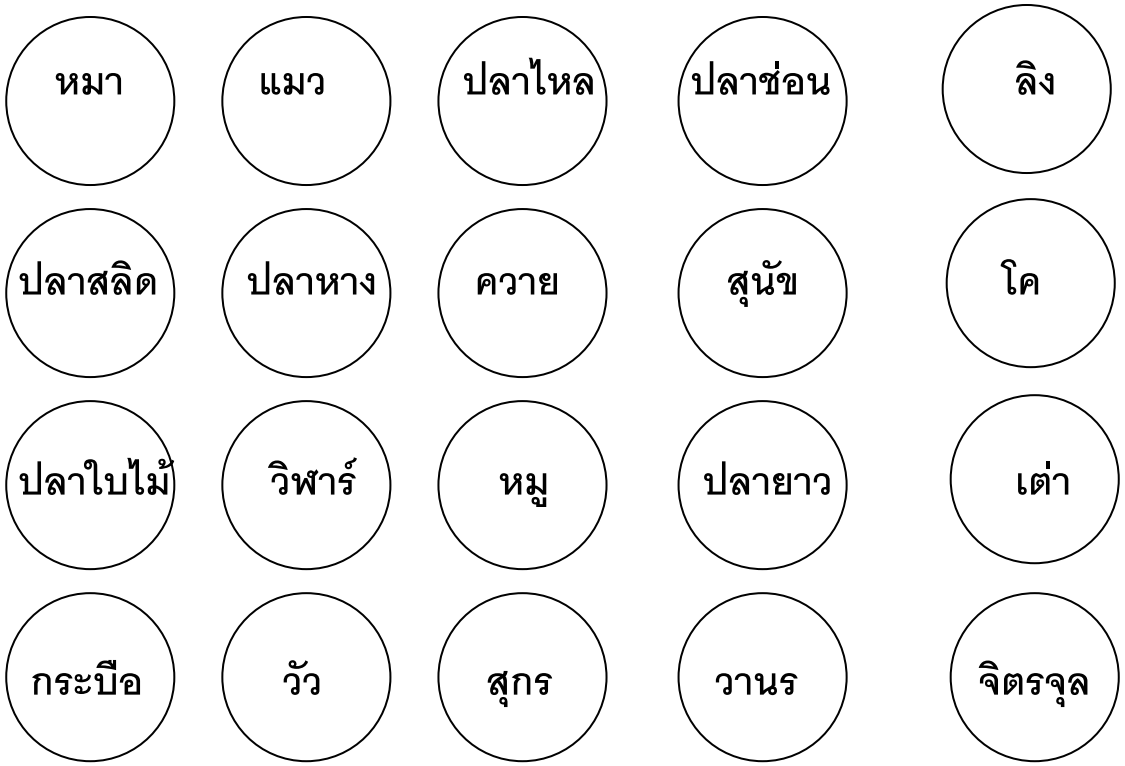
ตอนที่ ๒

ได้แล้วใช้ไหมคะ ช่วยเปลี่ยนเป็นคำสุภาพด้วยค่ะ

กิจกรรมที่ ๓

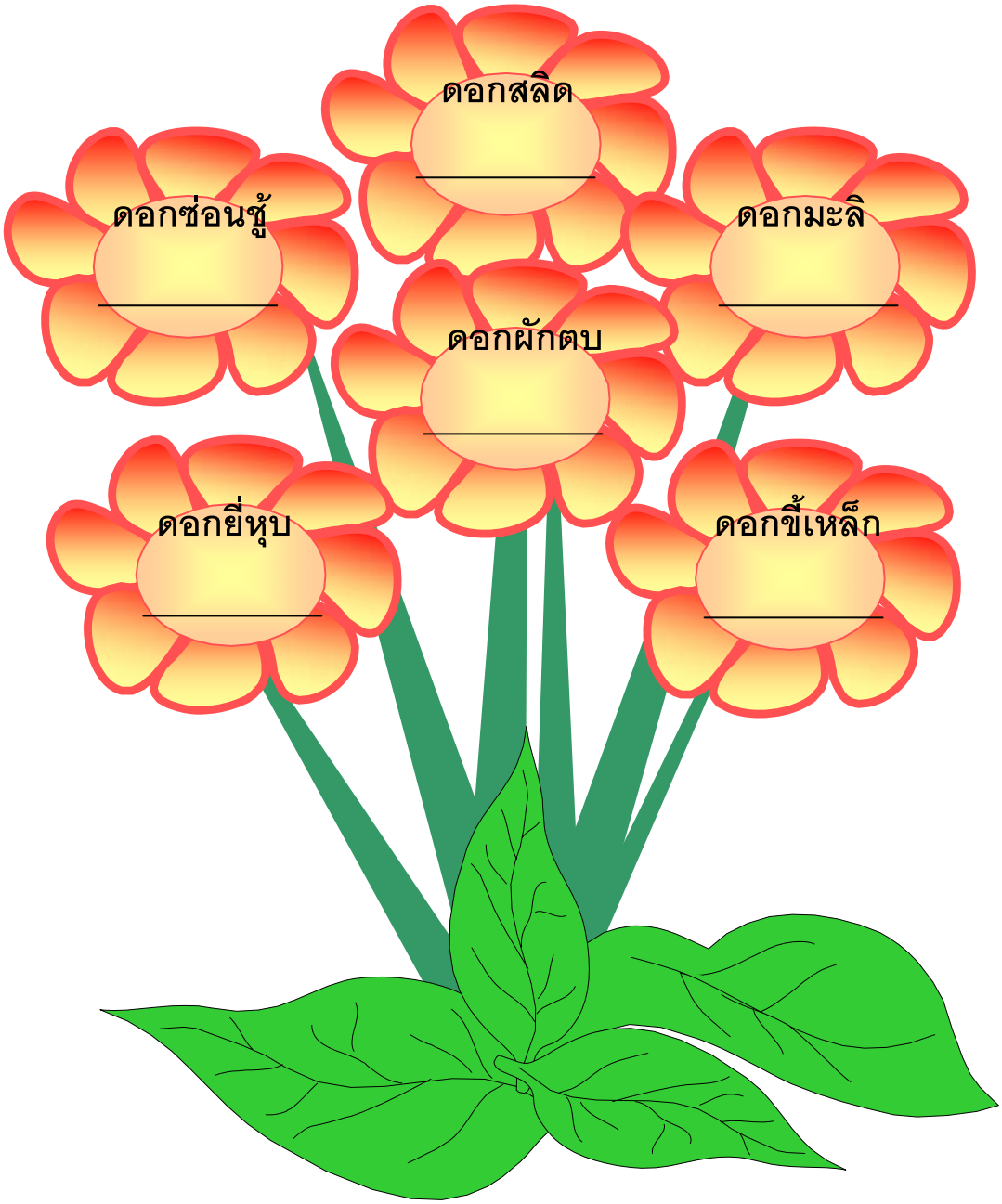
ให้นักเรียนระบายสีวงกลมชื่อสัตว์
ชนิดเดียวกันให้สีเหมือนกัน

อะไรเอ่ย สี่ตีนเดินมาหลังคามุงกระเบื้อง_____คำสุภาพ_____

กิจกรรมที่ ๔

ต้นไม้ต้นนี้ มีดอกหลายชนิด อ่านแล้วชื่อ
ดอกไม้ไม่สุภาพเลย ช่วยเปลี่ยนให้หน่อยนะคะ

บุปผามาลี ดอกนี้เพื่อแม่.....
บุปผามาลี นี้ใช้งานศพ.....

เสริมทักษะกระบวนการคิด

คำราชาศัพท์หมวดเชื้อพระวงศ์

จงอ่านคำราชาศัพท์ และคำสามัญต่อไปนี้

คำราชาศัพท์			
พระอัยกา	พระอัยยิกา	พระราชนัดดา	ปนัดดา
พระปิตุจลา	พระมาตุลา	พระปิตุลา	พระชนก
พระมารดา	พระราชชนนี	พระราชโอรส	พระราชธิดา

คำสามัญ					
แม่	ปู่	ย่า	ตา	ยาย	ลุง
ป้า	น้า	อา	พ่อ	หลาน	ลูกชาย

เลือกคู่ดูแล้วถูกต้อง นำคำราชาศัพท์ และคำสามัญจากข้างบนมาจับคู่ให้ถูกต้อง

คำราชาศัพท์	คำสามัญ
๑. _____	๑. _____
๒. _____	๒. _____
๓. _____	๓. _____
๔. _____	๔. _____
๕. _____	๕. _____
๖. _____	๖. _____
๗. _____	๗. _____
๘. _____	๘. _____
๙. _____	๙. _____
๑๐. _____	๑๐. _____
_____	_____

ประสบการณ์ชีวิตสร้างสรรค์

นักเรียนช่วยหนูแหวนอ่าน
รายการที่คุณแม่สั่งหน่อย

๑.ผักทอดยอด	2	กำ
๒.ผักรู้นอน	2	กำ
๓.ถั่วเพาะ	1	กำ
๔.ปลาหาง	1/3	กิโลกรัม
๕.ปลาใบไม้	1/2	กิโลกรัม
๖.ปลามัจฉะ	1/2	กิโลกรัม

ช่วยหนูแหวนสั่งแม่ค้าเป็นคำสามัญด้วยค่ะ

ป้าคะขอซื้อของหน่อยค่ะ		
๑. _____	2	กำ
๒. _____	2	กำ
๓. _____	1	กำ
๔ _____	1/3	กิโลกรัม
๕. _____	1/2	กิโลกรัม
๖. _____	1/2	กิโลกรัม

ฉันชอบรับประทานกล้วยไข่กับข้าวเม่าทอด
คำว่ากล้วยไข่ คำสุภาพ คือ_____